

Wanneer wij Nederlanders met rode loopneuzen door de bossen van de Veluwe struinen, moet je in Nieuw-Zeeland factor 30 smeren, raken je bergschoenen verstrikt in het uitbundige bloementapijt en is het dé tijd voor de Ball Pass. Een col van formaat onder de rook van Mount Cook, de hoogst berg van kiwi-land.

Te voet langs Mount Cook

De Ball Pass Crossing

Op de Ball Pass is het vrijwel windstil. Wat een verschil met gisteren toen de wind zich nog uitleefde op de Caroline Hut en we ons afvroegen hoe veilig de twintig meter naar het composttoilet zouden zijn. Vóór ons een gapende diepte en onder ons de immense Hooker Glacier. De Southern Alps tekenen zich haarscherp af tegen de staalblauwe lucht. De nu ongebruikte Hooker Hut is een onbeduidend stipje op een eiland van onbeklimbare puinhellingen. De net gevallen sneeuw knerpt onder onze stijgijsers terwijl we voorzichtig manoeuvreren voor een paar foto's. Eigenlijk willen we heel graag afdalen in deze prachtige ansichtkaart, maar we moeten helaas terug. 'Bugger', zegt Phil teleurgesteld en begint aan de terugweg naar de Caroline Hut. Beneden wacht Rory met z'n onwillige knie. Ik kijk nog eenmaal van de pas naar beneden en zeg zonder twijfel: 'Ik kom terug'.

Tien maanden later is de bittere pil van de mislukte Ball Pass Crossing allang verteerd. Sterker nog, we staan aan de vooravond van een nieuwe poging.

In de tussentijd hebben we geen mogelijkheid onbenut gelaten om te zeuren over Rory's knie. Tijdens een etentje twee dagen voor ons vertrek bromde Rory: 'Now just one more word about that bloody knee and I'll pick up an ice axe and make sure that none of you will ever get over that pass!'. Knipogend naar Phil schenk ik Rory's glas nog maar eens vol. 'Don't worry, his bark is worse than his bite', verzekert zijn vrouw ons bij het afscheid.

Dit keer bestaat ons ploegje uit Gottlieb, Peter, Phil en ik. De weersvooruitzichten en de kniecondities lijken prima. Waren we de vorige keer nogal laat in het seizoen, nu is het eind

januari en staat alles in bloei. Het voorjaar was uitzonderlijk nat en je moet gewoon oppassen om geen bloemen te pletten. Gentianen, de Mount Cook madelief en lelies, alles bloeit uit rotsen, langs stroompjes en op onbereikbare plekken.

'Never seen anything like this', zegt Gottlieb vol verwondering en ja, dat zegt wat. Gottlieb heeft de Ball Pass een paar honderd keer gedaan, bouwde de comfortabele Caroline Hut en is eigenaar van Alpine Recreation in Tekapo. Voor een kleine zevenhonderd Nieuw-Zeelandse dollars kun je met één van zijn berggidsen mee op deze driedaagse tocht. Nadat we in Mount Cook Village ons busje hebben verwisseld voor een zeer spartaanse Landcruiser uit de jaren 1970 gaan we op weg naar de Tasman Glacier. De weg verslechtert en Phil en ik hossen achterin met een berg stijjers en pickels. 'Gottlieb, for God's sake, take it easy. It don't want to get killed by my own ice axe!', roept Phil.

DE BALL RIDGE

Als we ervan overtuigd zijn dat er geen vering meer over is, stopt Gottlieb. Het is nog een goed uur lopen naar de Ball Shelter. Vroeger stond hier de Ball Hut, maar in 1977 brandde deze tot de grond toe af. Nu is er een klein maar comfortabel noodonderkomen waar we de boterhammen te voorschijn halen en Peter erachter komt dat zijn lunch nog in Tekapo ligt. We zijn ook de beroerdesten niet en al gauw heeft Peter een halve banaan, twee broodkorsten en een wit uitgeslagen stukje chocola ter grootte van een postzegel. 'What else to expect from a Dutchman, a German and a bloody Aussie!', moppert hij.

Van de Ball Shelter gaan we meteen steil omhoog. De uitzichten over de Tasman Glacier en de Malte Brun Range zijn indrukwekkend. Van deze hoogte is goed te zien hoezeer de gletsjer is geslonken in vergelijking met foto's uit de jaren vijftig. George Bush mag dan denken dat het opwarmen van de aarde een verzinsel is, maar de feiten liggen hier vóór ons. De Nieuw-Zeelandse zon is meedogenloos en we smeren ons nog maar weer eens in. Behalve Peter, 'I tan so easily, I never use any of that stuff', zegt hij.

Na een paar uur behoorlijk stijgen komen we op een plateau met uitzicht over de Ball Glacier en de Caroline Face, de zuidwand van Mount Cook. We kunnen de Caroline Hut nu zelfs zien liggen, maar van vorig jaar weet ik dat we er nog lang niet zijn. Voorover gebogen worstelden we toen tegen de wind en sneeuw in. Dat is vandaag maar moeilijk voor te stellen. Wind is er vrijwel niet en de lucht is blauw en zuiver. Zonder zonnebril zou je al snel behoorlijk last krijgen van alle ijs en sneeuw.

In 1882 was het de bergbeklimmende dominee William Green die deze route volgde, op zoek naar de beste weg naar de top van Mount Cook. De pas waar wij nu naar onderweg zijn vernoemde Green naar de voorzitter van de Londense Alpine Club, John Ball. Om ook zijn eigen

familie een plezier te doen vernoemde hij een viertal gletsjers maar meteen naar zijn vrouw Linda, en dochters Caroline, Sheila en Noeline. Pas in 1890 staken klimmers de Ball Pass over en daalden aan de ander kant af.

's Middags komen we aan bij de Caroline Hut. 'Peter, your head looks like a bloody tomato!', zegt Phil smalend. Peter holt naar binnen om de shade op te nemen in de spiegel. De rest van de middag zien we hem niet meer buiten. Zelfs Nieuw-Zeelanders zijn dus niet ongevoelig voor zonnebrand. Nu, midden in het seizoen, blijft het lang licht en hebben we voldoende tijd voor wat verkenning. Al gauw krijgen een paar kea's, bergpapegaaien, ons in het oog. De Nieuw-Zeelandse kea is een zeer nieuwsgierige en intelligente vogel met een krachtige snavel, een fascinatie voor rubber en een

voorliefde voor vandalisme. Ruitenwisserbladen en raamrubbers van auto's, rugzakken, camera's, niets is veilig voor de kea. Net als andere vandalen ogen kea's ruig en stoer en opereren ze meestal in groepjes. Al snel testen twee kea's de vetes van mijn schoenen op streksterkte en wordt het tijd om onze drogende spulletjes binnen te halen.

De Caroline Hut is comfortabel en Gottlieb is terecht trots op dit staaltje bouwkunst op grote hoogte. We brengen de avond door met veel sterke verhalen, sterke koffie en te veel sterke drank. Als we om 2 uur 's nachts het walgelijk gesnurk van Peter zat zijn, vertrekt hij onder protest naar het aan de hut vast gebouwde noodbivak. 'Why do I get thrown into the emergency shelter?', vraagt hij slaperig nadat we hem hebben wakker geschud.

'Because this is an emergency!', roepen wij in koor.

De tweede dag is normaal gesproken een instructiedag waarop Gottlieb de deelnemers de fijnere kneepjes van het werken met een pickel en stijgijsers bijbrengt. Essentieel voor met name de steile afdaling van de Ball Pass naar de Hooker Valley. Wij brengen de dag echter door met de beklimmingen van een paar omliggende toppen. Wederom is het een windloze, zonnige dag. Mount Cook torent onbereikbaar boven ons uit en regelmatig horen we ijslawines op de Ball Glacier.

Peter moet het vandaag ontgelden. Hij heeft zich al diverse keren ingesmeerd met zonnebrandcrème.

'You're still burning mate!', zegt Phil.

'You're joking!', zegt Peter, maar omdat wij allemaal met stalen gezichten instemmen met de diagnose van Phil, smeert Peter zich steeds opnieuw in.

Op dag drie wordt mijn belofte om naar de Ball Pass terug te keren ingelost. Ruim anderhalf uur na ons vertrek uit de Caroline Hut staan we op de Ball Pass en bekijken de supersteile afdaling. We weten dat één moment onachtzaamheid verstrekkende gevolgen kan hebben. Deze natuurlijke glijbaan van ruim driehonderd meter eindigt met een vrije val van hetzelfde aantal hoogtemeters en dat is niet gezond voor je lichaam. Gelukkig is de sneeuw hard en het lawinegevaar nihil. Gottlieb wijst ons zijn nieuwe route aan over de Fitzgerald Pass naar de westkust. De vroeger populaire Copland Track naar die kust is tegenwoordige vrijwel onmogelijk, omdat het pad langs de Hooker Glacier naar de Hooker Hut nu door grote steenlawines volledig is bedolven.

Voorzichtig en geconcentreerd dalen we urenlang af, eerst over de gletsjer, daarna over puinhellingen en steile paden. Het melkwitte Hooker gletsjermeer komt steeds dichterbij. Kleine ijsbergen, afgebroken van de gletsjer, drijven in het water.

Als we uiteindelijk de populaire Hooker Valley Walkway bereiken, nemen we uitgebreid de tijd voor een late lunch. Een groepje zomers geklede Australiërs heeft hetzelfde idee en al snel raken we in gesprek. 'That's one hell of a sunburn there mate!', zegt één van hen tegen Peter, die even z'n zonnebril heeft afgezet. We rollen over de grond van het lachen.

Voordat we de hangbrug over de Hooker River oversteken draai ik om en kijk nog één keer omhoog naar de Ball Pass. Een wereld van sneeuw en ijs, van magnifieke vergezichten en absolute stilte. Mount Cook, die de Maori's zo prachtig Aoraki noemen, beheerst het landschap. Even blijf ik staan en geniet. 'Ik zei toch dat ik terug zou komen', zeg ik zacht tegen de berg. Maar Aoraki zwijgt.

Informatie: Te voet langs Mount Cook

Nieuw-Zeeland is een echt buitensportland. Je kunt beter vragen wat je er níet kunt doen dan op te sommen wat wel kan. Maar het klimaat is onvoorspelbaar: houd tijdens tochten dus rekening met alle soorten weer.

Mount Cook (3754 m), de hoogst berg van het land, en de Ball Pass liggen op het Zuidereiland. De beschreven tocht loop door het Mount Cook National Park, van Tasman Valley naar Hooker Valley, via de Ball Pass.

Beste tijd

Nieuw-Zeeland ligt op het zuiderlijk halfrond: als het bij ons winter is, is het daar dus zomer. In oktober en zelfs november is de Ball Pass vaak lawinegevaarlijk. De beste tijd voor een Ball Pass Crossing ligt tussen begin december en eind maart. Het weer in de Southern Alps is uitermate veranderlijk: zelfs in januari (hartje zomer) kan het op de Ball Pass (2121 m) sneeuwen en vriezen. Een goede voorbereiding en uitrusting zijn noodzakelijk.

Overnachten

Als je met Alpine Recreation gaat, slaap je in de Caroline Hut, die eigendom van deze organisatie is. Ga je niet met hen in zee, dan ben je aangewezen op een stormvaste tent, wat de tocht zeer zwaar maakt (extra gewicht om mee te sjouwen). Water en toiletgebruik zijn toegestaan bij de Caroline Hut, ook als je geen klant bent van Alpine Recreation.